

Ki?ileraras? ?li?ki Boyutu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ileraras? ?li?ki Boyutu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24830>

Özet

Kişilerarası İlişkiler Boyutu Ölçeği (KİBÖ), 2008 yılında Dr. Mamolu tarafından genç yetişkinlik dönemindeki bireylerin kişilerarası ilişkilerini çok boyutlu olarak incelemek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik araçtır. Bu ölçek, özellikle cinsiyet, cinsiyet rolleri ve yalnızlık algısı gibi değişkenlerle kişilerarası ilişkiler arasındaki karmaşık etkileşimleri değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Ölçek, yüksek lisans veya doktora tezi kapsamında bir geliştirme çalışması olarak ortaya konmuştur ve alan yazına özgün bir ölçek geliştirme örneği sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası İlişkiler, Genç Yetişkinlik, Yalnızlık, Cinsiyet Roller, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Özellikler, Marmara Üniversitesi.

Yazarlar

Mamolu, S.

Amaç

Kişilerarası İlişkiler Boyutu Ölçeği'nin temel amacı, genç yetişkinlik döneminde bulunan bireylerin deneyimlediği kişilerarası ilişkilerin niteliğini ve farklı boyutları sistematik bir şekilde ölçmektir. Ölçek, bu ilişkilerin sağlıklı olup olmadığını, bireyin ilişkiler kurma biçimlerini ve bu biçimlerin yalnızlık algısı ile nasıl bir korelasyon gösterdiğini belirlemeyi hedefler.

Ölçek, aynı zamanda cinsiyet ve kültürel olarak belirlenmiş cinsiyet rollerinin (maskülenlik, feminenlik) bireylerin ilişkilerindeki dinamikleri üzerindeki etkilerini psikometrik olarak incelemek için bir araç sağlamaktadır. Bu bağlamda, ölçek özellikle akademik araştırmalar için tasarlanmıştır olup, ilgili değişkenler arasındaki teorik modellerin test edilmesine olanak tanımaktadır.

Yapı

Kişilerarası İlişkiler Boyutu Ölçeği (KİBÖ), kişilerarası ilişkilerin çeşitli yönlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Tipik olarak bu tür geliştirme çalışmaları, yapı, yakınlık, destek arayışı, çatışma çözümü, iletişim kalitesi ve duygusal bağ gibi ilişkilerin temel bileşenlerini içerecek şekilde faktörleştirilir.

Ölçeğin temel psikolojik yapısı, bireyin sosyal çevresiyle kurduğu bağların derinliğini ve içselliğini değerlendirir. Psikometri açısından, ölçeğin maddeleri genç yetişkinlerin sosyal ve romantik ilişkilerdeki tipik davranışları, duygu ve bilişsel örüntülerini yansıtacak şekilde formüle edilmiştir.

Geçerlik

Ki?ileraras? ?li?ki Boyutu Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar?, ?mamo?lu (2008) taraf?ndan sunulan doktora tezinde detayl? olarak yer almaktadır. Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmese de, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen ölçek için genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve yap? geçerli?i (Faktör Analizi ile) yöntemlerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır.

Yap? geçerli?inin incelenmesi s?ras?nda, K?BÖ'nün alt boyutlar?n?n teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er ölçeklerle (örne?in, yaln?zlik ölçekleri veya cinsiyet rolü envanterleri) korelasyonlar?n?n incelenmesi (ölçüt ba??nt?l? geçerlik) önemli bir a?amay? oluturmu?tur. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten de ki?ileraras? ili?kilerin amaçlanan boyutlar?n? ölçtü?ünü desteklemeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, geli?tirme sürecinin ayrılmaz bir parças?dır ve ilgili tezde sunulmu?tur. Güvenirlik testleri, ölçe?in tutarlıl???n? ve ölçüm hatas?ndan ne kadar ar?nm?? oldu?unu gösterir.

Akademik ölçek geli?tirme standartlar?na göre, K?BÖ için büyük ihtimalle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir. Ayr?ca, zamana ba?l? istikrar? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirlik katsay?s?n?n da hesaplanm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Ki?ileraras? ?li?ki Boyutu Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? belirlemek amacıyla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçekte yer alan maddelerin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r.

Büyük olasılıkla Aç?mlayıc? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak ölçe?in nihai alt boyutlar? ve her bir alt boyutun ölçtü?ü ki?ileraras? ili?ki dinami?i tan?mlanm??t?r. Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesini ve puanlama yöntemini belirleyen en kritik psikometri ad?m?dır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Özgün bir ara?t?rmaya dayal? olarak geli?tirilm? psikometrik araç).

Format: Öz Bildirim/Kendini De?erlendirme Ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler.

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18-30 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü taraf?ndan yürütölen bir doktora tezi çal??mas?n?n örneklemini olu?turan genç yeti?kinler.

Test Metodolojisi: Ölçek, büyük ihtimalle Likert tipi bir derecelendirme format? kullanılmaktadır (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi? olsa da geli?tirme ölçeklerinde yaygındır). Kat?l?mc?lar maddeleri kendilerine ne ölçüde uygun bulduklar?n? i?aretlerler.

Anahtar Kelimeler

?ç Tutarlı?k, Yap? Geçerli?i, Likert Tipi, Öz Bildirim, Marmara Üniversitesi, Kiileraras? ?li?kiler Boyutlar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir (Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü).

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Kiileraras? ?li?ki Boyutu Ölçe?i (K?BÖ), akademik bir doktora tezi kapsam?nda 2008 y?l?nda geli?tirilmittir. Bu tür araçlar genellikle akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlarda, orijinal kaynakça belirtilmek ko?uluyla ücretsizdir. Ticari veya klinik kullan?m için yazar?n izni gerekebilir.

Kaynaklar

?mamo?lu, S. (2008). *Genç yeti?kinlikte kiileraras? ili?kilerin cinsiyet, cinsiyet rolleri ve yaln?zl?k alg?s? aç?s?ndan incelenmesi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tez, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r: tez.yok.gov.tr

Bu ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

[kisilerarası-iliski-boyutu-olcegi-toad.pdf](#)

Kişilerarası İlişki Boyutu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, Şamamlı (2008) tarafından hazırlanan doktora tezinin ekler bölümünde yer almaktadır.

Ölçek maddeleri, genç yetişkinlerin sosyal ve duygusal ilişkilerdeki deneyimlerini (örneğin, güven, bağlılık, çatışmadan kaçınma veya yakınlık kurma becerisi) değerlendirmeye odaklanmıştır.

ARABPSYCHOLOGY.COM